

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

VESTNIK

1
2014



PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

3,40
EUR



917703501434008

TEMA MESECA

Drenovci

Z NAMI NA POT

Montaž

Nad izvirom Zilje/Gailtal

INTERVJU

Nives Meroi in Roman Benet
Stephanie Maureau

NOVO V PLANINSKI ZALOŽBI

Pri Planinski založbi je izšla knjiga Vladimirja Habjana: Živeti z gorami.



Živeti z gorami izpod izkušenega publicističnega in uredniškega peresa Vladimirja Habjana je predvsem knjiga doživetij. Knjiga raznolikih zgodb gornika, ki je do stanja, ko se v gorah tudi na zahtevni turi počuti varno, prehodil dolgo pot. Pri tem je imel pogosto več sreče kot pameti in znanja, a je počasi le pridobival izkušnje, potrebne za vzpone na najzahtevnejše gore, za vstop v zimski in ledeniški svet. Predvsem pa za varno gibanje po kraljestvu brezpotij. Vseh 34 zgodb se začne z (večinoma) avtorjevimi fotografijami, ki predstavljajo razpoloženska vrata, skozi katera vstopimo v vsakokratno goriško doživetje.

Knjiga bo do 22. 1. 2014 na voljo po prednaročniški ceni - 18,90 €* (redna cena 22,90 €*).

*DDV je vključen v ceno. Poštino plača naročnik.

Vabljeni
k nakupu!



IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA 50 % POPUST

Nikóla Guid, PLANINSKE OBHODNICE IN POHODI



V letu 2008 je PZS izdala knjigo Planinske obhodnice in pohodi. Knjiga natančno opredeli pojma planinska obhodnica in pohod ter skuša dati popoln pregled nad to tematiko. Obravnava samo take obhodnice in pohode, na katerih udeleženec prejme priznanje ali spominček.

Knjiga opredeljuje še pojme, kot sta trajna akcija in časovno omejena akcija, in zajame tako obstoječe kot ukinjene obhodnice, akcije in pohode, za katere skrbijo (so skrbela) oziroma jih organizirajo (so organizirala) planinska in druga društva v Sloveniji. Knjiga torej predstavlja v prvi vrsti opredelitev in pregled obhodnic, akcij in pohodov v Sloveniji ter pomeni dopolnilno gradivo k planinskim učbenikom.

Zbrani so podatki o:

- 73 planinskih obhodnicah
- 16 obhodnicah zunaj PZS
- 17 akcijah, podobnim obhodnicam
- 131 planinskih pohodih
- 98 pohodih izven PZS
- 3 pohodih slovenskih društev v zamejstvu

Knjiga je namenjena planincem in ljubiteljem narave ter pohodništva in vodnikom PZS kot ideja za izlete, skrbnikom obhodnic in pohodov pa predvsem zaradi zbranih priporočil.

Obseg: 271 strani, teža: 417 g
CENA: V času od 15. 1. do 15. 2. 2014 lahko knjigo kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 9,50 €* (redna cena: 19,00 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštine plača naročnik.

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS,

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti:** p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu:** 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka 080 1893** (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS**, <http://www.pzs.si/trgovina.php>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11. ure).

Slovenski planinski muzej,

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, **telefon:** 08 380 67 30, **fax:** 04 589 10 35, **e-naročila:** info@planinskimuzej.si.

Bela nevarnost



Vladimir Habjan

Letošnji prvi januar nam je postregel s čudovitim vremenom. No, vsaj tistim, ki smo se toliko potrudili, da smo se dvignili nad sivino dolinske megle. Ni lepšega, kot da se greš na prvi dan novega leta predihat in v čudovitem snežnem jutru izgubit hlape novoletne noči. Dobesedno snežnem. Če je bilo nad Ljubljem le malce pobeljeno, se je višje snežna odeja debelila z vsakim pridobljenim višinskim metrom. Do razgledišča, od koder je vabila bližnja povsem bela gora, je vodila globoka gaz, kjer je noga tu in tam ušla nekam v temne globine, iz katere si jo iz vlekel le z veliko truda (hvala tistemu, ki se je navsezgodaj podal na pot, ki mi je olajšala naporno hojo oziroma gaženje). Z razgledišča so se odkrili snežni vršaci v bližini, pa tudi tisti malo dlje na severu. Gaz se je zaključila na malem sedelcu. Ampak bela gora je tako nezadržno vabila ...

Presneti izzivi, kako težko se jim odpovemo, kajne?! In sem šel naprej, gazil, dokler je šlo. Na prvem strmem pobočju sem naredil prerez snežne odeje. Do dna sploh nisem prišel, je bilo pregloboko. Zgoraj je bilo novega snega kar obilo, spodaj dve kritični plasti. Ocena: samo od sebe se ne bo sprožilo. Ampak to je bil šele prvi test, višje bo gotovo potreben še kak, saj se teren spreminja glede na smer vetra. Nekaj višje na hribu je bilo mučnega gaženja konec, stopil sem na trdo kložo z napihanim snegom. Z derezami je šlo hitreje naprej. Potem sem videl prvo poko v mehki kloži, višje pa še eno ... Pobočje se je oblikovalo v snežni greben z veliko količino napihanega snega. Bela gora pa je vabila, še dobrih sto metrov in ... Nič in, nazaj je bilo treba. Bilo je prenevarno.

Medtem ko je bilo po gorah sosednjih držav že ves december obilo snega, smo ga pri nas kar dolgo čakali. Na spletu sem prebral in tudi slišal po radiu, da so snežni plazovi v zadnjih dneh lanskega leta v Alpah zahtevali več smrtnih žrtev. Nekje je zasulo smučarja, ki se je kljub opozorilom vseeno podal izven urejenih prog. V Avstriji je bil nesrečen primer, ko je turni smučar v sproženem plazju uporabil plazovni nahrbtnik z balonom in se rešil, kasneje pa je plaz sprožil še enkrat in takrat mu ni bilo več pomoči. Zdaj imamo snega vrh glave tudi mi. Toliko, da je spet smiselno malce obuditi znanje gibanja v zasneženih gorah in poznavanja nevarnosti plazov. Kako ocenimo, kdaj je tako nevarno za plaz, da se je bolje obrniti? Kako načrtujemo turo pozimi, kako izbiramo cilje, na kaj vse moramo biti pozorni? Kakšno opremo moramo imeti in kako jo uporabljamo? Kako ukrepamo v primeru plaza? Na vsa ta in še na mnoga druga vprašanja vam prinašamo odgovore v tej in še naslednjih številkah, ki nam jih razkriva strokovnjak za plazove. Planinski vestnik je bil in ostaja tisti, ki skrbi tudi za večjo varnost svojih bralcev.

Če se ob koncu leta oziramo nazaj "na prehojeno pot", se pri prvi letošnji številki oziramo predvsem naprej. Kaj nas čaka v tem letu? Zanimive teme meseca, za katere smo prepričani, da vas bodo pritegnile. V sklopu varnosti v gorah pripravljamo teste gojzarjev, ki bodo prav tako pripomogli k varnejšemu koraku na snežnih strminah. Kot vedno nas čaka nekaj zanimivih obletnic, ki jih ne bomo spregledali. Prav gotovo bo osrednji letošnji dogodek volilna skupščina Planinske zveze. V zvezi s tem pripravljamo okroglo mizo, na kateri se bomo ozrli na pretekli mandat in poskušali izluščiti tisto, zaradi česar je planinska organizacija zdaj boljša kot pred štirimi leti. Dovolj vabljenega branja? Z mnogo vabili na izlete in ture v naši sredici gotovo, zato vabljeni k nakupu in branju.

Ostanite še naprej zvesti prijatelji Planinskega vestnika! Pa srečno v gorah!



Z NAMI NA POT - OPISITUR

- 33 Montaž, po običajni poti (Pot Brazza)
- 33 Montaž, po poti Leva
- 35 Montaž, po Findeneggovi poti
- 35 Montaž, po poti Amalia
- 37 Steinrastl
- 37 Öfenspitze
- 39 Hollbrucker Spitze
- 39 Grosse Kinigat

UVODNIK

- 1 Bela nevarnost**
Vladimir Habjan

ZGODOVINA

- 4 Slovenski fantje, ki so rušili stare nazore**
Drenovci
Dušan Škodič

ZGODOVINA

- 8 Smučar, krajepisec in organizator**
Rudolf Badjura (1881–1963)
Milka Bokal

ZGODOVINA

- 11 Mojster gorskih razglednic**
Planinski fotograf
Josip Kunaver
Damir Globočnik

INTERVJU

- 14 Sva gore, ki jih še nisva preplezala**
Nives Meroi in Roman Benet
Mire Steinbuch

NA PRAGU PRESTOLNICE

- 19 Med Ljubljanskim barjem in Bloško planoto**
Ob živahni lški in bistri Zali
Gorazd Gorišek

VELIKANI ALPINIZMA

- 22 Tragična usoda plezalnega mojstra**
Guido Mayer (1891–1945?)
Matija Turk

MNENJA

- 27 Odločna, trmasta in nepopustljiva**
Mire Steinbuch

Z NAMI NA POT

- 28 Montaž – Kugyjeva gora**
Poliški špik/Jöf di Montasio
Andrej Mašera

Z NAMI NA POT

- 41 4 + 1 s turnimi smučmi**
Nad izvirom Zilje/
Tiroler Gailtal
Tomaž Hrovat

**Vsebine vseh Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na www.pvkazalo.si.**





Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
114. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate,
Dušan Skodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVEC:

Peter Šilak

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar, Marta Krejan,
Katarina Marin Hribar, Mira Hladnik

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6200 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

MODRA ŠTEVILKA



Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevam dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.



Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Ojstrica v snežnem okrasju
Foto: Matej Vranič

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spremenijo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.



Na vršnem grebenu Montaža, pogled na
Viš (spredaj) in Vzhodne Julijce v ozadju
Foto: Janez Jarc

INTERVJU

**44 Gorska vodnica
s prestižno značko**
Stephanie Maureau
Martina Čufar Potard

UREJANJE POTI

47 Nova pot na Razor
Doživetje delovne
akcije markacistov
Jana Remic

POTEPANJA PO FRANCIJI

50 Gorska pravljica
Écrins – vrh Dauphineje
Iztok Tomazin

VZGOJA

54 Plaz!
Snežne razmere in
priprava na turo
Klemen Volontar

VARSTVO NARAVE

**60 O sovi kozjega
oglašanja**
Uralska sova
Dušan Klenovšek

ZELIŠČA NAŠIH GORA

61 Divja roža
Šipek (*Rosa canina agg.*)
Lovro Vehovar

VREMENSKE STOPINJE IN OPRIMKI

**62 Sladka jesen brez
vremenskih ocvirkov**
Vreme in razmere v gorah
v meteorološki jeseni 2013
Miha Pavšek in Miha Demšar

64 NOVICE IZ VERTIKALE
66 ŠPORTNO PLEZALNE NOVICE
67 NOVICE IZ TUJINE
68 LITERATURA
69 PISMA BRALCEV
69 PLANINSKA ORGANIZACIJA
72 TNP
72 V SPOMIN